

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 2.10.2006
KOM(2006) 565 galutinis

2006/0180 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 577/98 dėl darbo jėgos atrankinio
tyrimo organizavimo Bendrijoje**

(pateikta Komisijos)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1) PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindas ir tikslai**

2005 m. vasario mėn. – atlikus Lisabonos strategijos vidurio laikotarpio peržiūrą – Komisija pateikė Komunikatą dėl augimo ir darbo vietų, kuriame siūloma iš naujo pradėti įgyvendinti Lisabonos strategiją iš naujo sutelkiant pastangas ties dviem tikslais: skatinti tvirtesnę ir ilgalaikę ekonomikos augimą ir kurti daugiau bei geresnių darbo vietų. Dėl to, be kita ko, reikėjo iš esmės peržiūrėti Europos užimtumo strategijos valdymą siekiant kiek įmanoma padidinti nacionalinių priemonių ir Komisijos veiksmų veiksmingumą bei jų sinergiją. Šiame kontekste darbo užmokestis yra svarbiausias veiksnys, kuris turi įtakos bendroms gamybos sąnaudoms, užimtumo lygiui ir pajamoms, taip pat darbuotojų ir jų šeimų socialinei padėčiai. Informacija apie darbo užmokesčius ir juos lemiančius veiksnius yra svarbiausia kontroliuojant ekonomikos, užimtumo, švietimo ir lyčių lygybės politikos sritis ir siekiant, kad ES ekonominio augimo ir darbo vietų kūrimo privalumais galėtų pasinaudoti kiekvienas. Ji taip pat bus naudinga vertinant naująją 2005 – 2010 m. socialinę darbotvarkę.

Norint pasiekti šių tikslų, Komisijai reikia informacijos apie darbo užmokesčio struktūrą ir pasiskirstymą valstybėse narėse pagal socialinius ir ekonominius rodiklius ir taip pat atsižvelgiant į skirtingas apmokamo darbo formas. Ši informacija yra būtina norint analizuoti ir suprasti darbo rinką ir vykstančius darbo jėgos struktūros pokyčius. Privalumas turėti darbo užmokesčio duomenis, palyginti su kitais užimtumo rodikliais, yra plačiai pripažįstamas.

Darbo jėgos tyrimas (DJT) iš esmės yra pirmasis ir patikimiausias darbo rinkos informacijos, ir dėl to, informacijos apie atlyginimus, šaltinis, kaip pagrindinis kintamasis darbo rinkos veikimui paaiškinti, turėtų būti įtrauktas į šį tyrimą kaip privalomas kintamasis, kad būtų galima atlikti išsamesnę darbo rinkų analizę.

- **Bendrosios aplinkybės**

1998 m. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 577/98 nustatyta, kad pajamos bus naujas tyrimo rodiklis, dėl kurio turėtų būti teikiami darbo jėgos tyrimo duomenys. Tačiau kadangi tokio pobūdžio informacija yra slapta, šis rodiklis įvestas tik kaip neprivalomas, kad valstybės narės galėtų išbandyti, ar įmanoma atliekant darbo jėgos tyrimą rinkti tokio pobūdžio informaciją, siekiant nustatyti geriausią būdą tokiai informacijai gauti ir užtikrinti, kad neišaugtų bendras neatsakytų klausimų skaičius, ir norint patikrinti surinktos informacijos kokybę.

Iš pradžių įgyvendinimo reglamente pajamų modulį sudarė penki kintamieji. mėnesinis į rankas gaunamas užmokestis iš pagrindinės darbovietės, papildomas išmokos iš pagrindinės darbovietės, nedarbingumo pašalpos, papildomos nedarbingumo išmokos ir ligos bei invalidumo pašalpos. Šiuo pasiūlymu ribojami „Mėnesinis atlyginimas iš pagrindinės darbovietės“ duomenys. Šis kintamasis nėra skirtas rinkti informaciją apie ES valstybių narių atlyginimų lygį; jis turi būti naudojamas kaip kintamasis darbo rinkos veikimui paaiškinti.

1998 m. tik dvi valstybės narės rinko šią informaciją ir teikė ją Eurostatui. Nuo to laiko buvo suteiktos subsidijos valstybėms narėms, norinčioms atliekant tyrimus išbandyti šį įvestą kintamąjį arba analizuoti ryšį tarp DJT rezultatų ir administracinių šaltinių. Beveik pusė valstybių narių sėkmingai renka DJT informaciją apie atlyginimus. Tai pat buvo nustatyta geriausia duomenų rinkimo praktika.

Plačiai pripažinta, jog formuojant politiką verta rinkti tokią informaciją, todėl duomenys reikalingi iš visų ES šalių. Tačiau tam tikros valstybės narės prieš pradėdamos rinkti duomenis reikalauja, kad būtų supaprastintas ankstesnis neprivalomas kintamasis, o kitos šį kintamąjį gali tik įtraukti į savo DJT įprastinį klausimyną, jei yra teisinė prievolė teikti tokią informaciją.

Todėl labai svarbu atitinkamai iš dalies keisti Tarybos reglamentą (EB) Nr. 577/98 ir, atliekant DJT, įvesti atlyginimą iš pagrindinės darbovietės kaip privalomą kintamąjį.

- **Pasiūlymo srityje taikomos nuostatos**

Tarybos reglamentu (EB) Nr. 577/98 nustatyta, kad pajamos bus naujas neprivalomas tyrimo rodiklis, dėl kurio turės būti teikiami darbo jėgos tyrimo duomenys. Šiame memorandume pateikiamu reglamento pasiūlymu siekiama:

- pakeisti šio neprivalomo tyrimo rodiklio statusą;
- apriboti apie pajamas teikiamą informaciją „atlyginimu iš pagrindinės darbovietės“;
- leisti valstybėms narėms, kurios teiks šią informaciją naudodamos administracinius šaltinius, persiųsti duomenis per 18 mėn. terminą ir tokiu būdu sumažinti respondentams tenkančią našta.

- **Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais**

Netaikoma.

2) KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijų metodai, pagrindiniai tiriamieji sektoriai ir bendras respondentų apibūdinimas

Vyko konsultacijos su Darbo rinkos statistikos darbo grupės nariais ir socialinės statistikos direktoriais, ir į jų nuomonę buvo atsižvelgta. Dabartinį pasiūlymą labai palaiko tiek socialinės statistikos direktoriai, tiek Darbo rinkos statistikos darbo grupė.

Atsakymų santrauka ir kaip į juos buvo atsižvelgta

Siekdamos išvengti papildomos naštos kelios valstybės narės paprašė, kad kaip šių duomenų teikimo pagrindą būtų leista naudoti administracinius duomenis. Administracinių duomenų naudojimas reiškia, kad duomenų perdavimas užtruks ilgiau. Komisijai tai buvo priimtina ir tai išdėstyta reglamento pasiūlyme.

Kadangi darbo užmokestis yra jautrus klausimas, apskritai daugiausia neatsakoma į klausimus apie darbo užmokestį. Vis dėl to atsakymų lygį galima pagerinti. Kai kurioms šalims pavyko pasiekti gana gerą šio kintamojo atsakymų lygį; buvo nustatytos šios sėkmės priežastys, kurios pateikiamos kaip gera praktika.

Kita dažnai minima problema – sunku susitarti dėl suderinto darbo užmokesčio apibrėžimo. Kai kurios šalys gali pateikti tik bruto atlyginimus, kitos – tik neto atlyginimus, o kai kurios – apibrėžimus, kurie neatitinka nei vienos iš šių dviejų sąvokų. Visiems priimtinas apibrėžimas yra būtinas matuojant atlyginimų lygį ir tendencijas. Tačiau DJT metu renkami darbo užmokesčio duomenys bus naudojami tik kaip papildoma informacija, siekiant sudaryti atlyginimų skalę (decilius), kad būtų galima analizuoti darbo užmokesčio poveikį darbo rinkos veikimui. Todėl šiuo atveju bendras apibrėžimas nėra toks svarbus, nes jis neturės didelės įtakos sudarant skalę.

Pagaliau kai kurios valstybės narės pasiūlė, kad darbo užmokesčiu grindžiamai analizei galima būtų naudoti ES-SPGS, nes, atrodo, kad naudojant šį šaltinį apibrėžimo ir atsakymų lygio problemos nėra tokios svarbios. Nors DJT galbūt nėra pats geriausias duomenų apie darbo užmokestį šaltinis, jis leidžia susieti su daugiau kitų socialinių ir ekonominių kintamųjų ir turi didesnę imtį. Dėl pastarosios savybės galima atlikti išsamesnę kryžminę klasifikaciją. Laikoma, kad šių dviejų aspektų pakanka DJT naudojimui pagrįsti.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Susijusios mokslinės patirties sritys

Eurostato darbo grupės „Darbo rinkos statistika“ nacionaliniai atstovai – tai ekspertai, gerai išmanantys darbo užmokesčio ir darbo jėgos tyrimus.

Naudoti metodai

Atvira ekspertų diskusija „Darbo rinkos statistikos“ darbo grupės susitikimuose; protokoluose užfiksuotos išvados; daugumoje valstybių narių atlikti bandomieji tyrimai.

Buvo suteiktos subsidijos valstybėms narėms, norinčioms atliekant tyrimus išbandyti šį įvestą kintamąjį arba analizuoti ryšį tarp DJT rezultatų ir administracinių šaltinių. Remiantis valstybių narių techninėmis ataskaitomis, kurios buvo pateiktos siekiant gauti šias subsidijas, nustatyta geriausia šių duomenų rinkimo praktika.

Pagrindinės organizacijos ir (arba) ekspertai, su kuriais konsultuotasi

Nacionalinių statistikos institutų ekspertai.

Gautų ir panaudotų patarimų santrauka

Nebuvo užsiminta apie galimus rimtus pavojus, kurių pasekmės būtų nepataisomos.

Nustatyta ir išplatinta informacija apie atlyginimų duomenų rinkimo DJT metu geriausią praktiką. Geros praktikos pavyzdžiai, be kitų, gali būti šie:

- Klausimai turėtų būti lengvai atsakomi ir jų skaičius turėtų būti ribotas; Apklausėjai turėtų būti pasirengę pateikti visus reikalingus paaiškinimus dėl konkrečių išmokų įtraukimo arba neįtraukimo.

- Geriau pradėti klausimu apie tikslų atlyginimą, jei įmanoma, patikrinant pagal atlyginimo lapelį, o jei asmuo negali atsakyti, pasiūlyti keletą darbo užmokesčio grupių.

- Pastebėta, kad apklausėjo prisistatomasis laiškas arba paaiškinimas padeda pasiekti gerų rezultatų kalbant apie norėjimą atsakyti į tokius klausimus.

Be to, keliose šalyse neatsakytus klausimus galima koreguoti: priskirti trūkstamas reikšmes naudojantis kitais šaltiniais, pvz., administraciniais registrais arba kitais tyrimais (pvz., Darbo užmokesčio struktūros tyrimas). Kelios šalys tai išbandė ir rezultatai buvo teigiami.

Priemonės, kuriomis siekiama supažindinti visuomenę su ekspertų nuomone

Circa svetainėje patalpinamos visos galutinės ataskaitos, susijusios su suteiktomis subsidijomis siekiant DJT metu išbandyti klausimus apie atlyginimus arba susieti administracinius šaltinius su DJT duomenimis. Ten bus talpinama ir informacija apie trūkstumų reikšmių priskyrimą.

• **Poveikio ir rezultatų analizė**

Mes svarstėme šiuos tris galimus variantus:

A variantas: Išlaikyti neprivalomą pajamų kintamojo statusą ir naudoti ES SPGS (statistika apie pajamas ir gyvenimo sąlygas) informacijai apie darbo užmokesčio struktūrą ir pasiskirstymą valstybėse narėse pagal socialinius ir ekonominius rodiklius rinkti.

B variantas: Pakeisti DJT kintamojo „pajamos“ neprivalomą statusą (kaip nurodyta Reglamente Nr. 577/98) į privalomą įvedant bendrą darbo užmokesčio apibrėžimą ir nustatant tą patį duomenų pateikimo terminą, kuris taikomas kitiems DJT kintamiesiems (12 savaičių po ataskaitinio laikotarpio pabaigos).

C variantas: Pakeisti DJT kintamojo „atlyginimas iš pagrindinės darbovietės“ neprivalomą statusą į privalomą lanksčiai taikant naudojamą apibrėžimą ir suteikiant šalims, kurios naudojasi administraciniais šaltiniais, ilgesnį 18 mėn. duomenų perdavimo laikotarpį.

Pasirinktas C variantas, nes jis yra geras kompromisas atsižvelgiant į Bendrijos politikos poreikius ir į palyginti nedidelę našta valstybėms narėms. Priėmus lanksčiu darbo užmokesčio apibrėžimu grindžiamą požiūrį bus turima politikos reikmėms būtina informacija ir bus galima lengviau įgyvendinti valstybėse narėse, nes lieka mažiau į DJT klausimyną įtrauktinų klausimų. Be to, valstybėms narėms leidžiama naudoti administracinius duomenis ir nepatirti neigiamų padarinių.

A variantas yra netinkamas atsižvelgiant į politikos poreikius, nes ne visos šalys galės pateikti duomenis naudojamos DJT, o ES SPGS nepateikia tokios gausios informacijos.

B variantas yra per daug nelankstus ir apsunkintų kai kurias valstybes nares. Jį pasirinkus reikėtų a) į DJT klausimyną įtraukti keletą klausimų, b) galbūt nukentėtų bendra DJT kokybe, nes yra didelė rizika, jog padaugės neatsakytų klausimų ir c) nebūtų galima naudotis administraciniais duomenimis.

3) TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

- **Siūlomų veiksmų santrauka**

Pagrindinis tikslas – suteikti Komisijai priemones visų valstybių narių socialinei ir ekonominei analizei rengti apjungiant darbo užmokestį iš pagrindinės darbovietės su darbo rodikliais. Tarybos ir Parlamento reglamentas, kuriuo keičiamas DJT kintamojo „darbo užmokestis iš pagrindinės darbovietės“ statusas iš neprivalomo į privalomą, yra priemonė šiam tikslui pasiekti. Tuo pačiu metu jame numatomas papildomas šių duomenų persiuntimo terminas šalims, norintiems naudotis administraciniais šaltiniais.

- **Teisinis pagrindas**

Bendrijos statistikos teisinis pagrindas yra numatytas 285 straipsnyje. Taryba, veikdama pagal bendro sprendimų priėmimo procedūrą, nustato priemones statistikai rengti, jeigu tai būtina vykdant Bendrijos veiklą. Šiame straipsnyje nustatomi reikalavimai Bendrijos statistikai rengti ir reikalaujama laikytis nešališkumo, patikimumo, objektyvumo, mokslinio nepriklausomumo, išlaidų efektyvumo ir statistikos duomenų konfidencialumo principų.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą dėl toliau nurodomos (-ų) priežasties (-čių).

Šiame pasiūlyme leidžiama naudoti administracinius šaltinius siekiant palengvinti respondentams tenkančią našą. Taikant lanksčiu darbo užmokesčio apibrėžimu grindžiamą metodą pateikiama politikos reikmėms būtina informacija ir tyrimą valstybėse narėse galima lengviau įgyvendinti, nes lieka mažiau įtrauktinų į DJT klausimyną klausimų.

Dėl šio pasiūlymo darbo krūvis padidėtų minimaliai ir nebūtų didelio finansinio poveikio, nes manoma, kad nacionalinis darbo jėgos tyrimo klausimynas bus papildytas tik vienu ar dviem klausimais arba kad atlyginimų duomenų trūkstamas reikšmes bus galima priskirti naudojant administracinius šaltinius.

- **Priemonių pasirinkimas**

Siūlomos priemonės: reglamentas.

Kitos priemonės nėra laikomos tinkamomis dėl toliau nurodytos(-ų) priežasties(-čių).

EP ir (arba) Tarybos akto tinkamos kategorijos pasirinkimas priklauso nuo teisės akto tikslo. Atsižvelgiant į informacijos poreikį Europos lygiu, Bendrijos statistikos srityje yra tendencija kaip pagrindinius aktus dažniau naudoti reglamentus nei direktyvas. Reglamentas yra priimtinesnis, kadangi jame nustatoma vienoda visai Bendrijai taikytina teisė, o tai reiškia, kad valstybės narės negali taikyti jo iš dalies arba pasirinktinai; reglamentas yra taikomas tiesiogiai, o tai reiškia, kad jo nereikia perkelti į nacionalinę teisę. Kita vertus, direktyvos, kurių tikslas – derinti šalių įstatymus, valstybėms narėms yra privalomos atsižvelgiant į direktyvų tikslus, tačiau nacionalinės valdžios institucijoms paliekama teisė pasirinkti formą ir metodus Bendrijos lygiu patvirtintiems tikslams siekti. Direktyvos turi būti perkeltos į nacionalinę teisę. Reglamentas naudojamas kartu su kitais statistikos teisės aktais, kurie buvo priimti nuo 1998 m.

4) POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Bendrijos biudžetui.

5) PAPILDOMA INFORMACIJA

- **Europos ekonominė erdvė**

Siūlomas teisės aktas yra susijęs su EEE, todėl jis turėtų būti taikomas visai EEE.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 577/98 dėl darbo jėgos atrankinio tyrimo organizavimo Bendrijoje

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 285 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą¹,

pagal 1989 m. birželio 19 d. Tarybos sprendimo 89/382/EEB, Euratomas² 3 straipsnį pasikonsultavę su Statistikos programų komitetu (SPK),

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos³,

kadangi:

- (1) Pagal Lisabonos strategiją ir kaip buvo patvirtinta atlikus jos vidurio laikotarpio peržiūrą 2005 m. Europa, siekdama Lisabonos tikslų, privalo ir toliau savo politikoje daugiau dėmesio skirti augimui ir užimtumui.
- (2) Dėl Bendrijos vystymosi ir vidaus rinkos veikimo didėja palyginamų duomenų, kurie leidžia nagrinėti darbo užmokesčio struktūros ir pasiskirstymo poveikį darbo rinkai, visų pirma kaip pažangos ekonominės ir socialinės sanglaudos srityje analizės priemonės, poreikis.
- (3) Norint vykdyti jai pavestas užduotis Komisijai reikia duomenų apie atlyginimų grupavimą pagal socialinius ir ekonominius rodiklius ir taip pat atsižvelgiant į įvairias apmokamo darbo formas, kurie yra būtini norint analizuoti ir suprasti darbo rinką ir vykstančius darbo jėgos struktūros pokyčius. Todėl privalumas turėti darbo užmokesčio duomenis pagal decilius, palyginti su kitais užimtumo rodikliais, yra plačiai pripažįstamas.
- (4) Bendrijos darbo jėgos tyrimas (DJT) iš esmės yra pirmasis ir patikimiausias darbo rinkos informacijos šaltinis Europos Sąjungoje, o informacija apie atlyginimus – kaip pagrindinis kintamasis siekiant paaiškinti darbo rinkos veikimą – turėtų būti standartinis šio tyrimo elementas, kad būtų galima atlikti išsamesnę darbo rinkų analizę.

---

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL L 181, 1989 6 28, p. 47.

³ OL C [...], [...], p. [...].

(5) Todėl Tarybos reglamentas (EB) Nr. 577/98⁴ turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 577/98 iš dalies keičiamas taip:

1. 4 straipsnio 1 dalies 1 punktą pakeičiamas taip:

„1) atlyginimas iš pagrindinės darbovietės;“

2. 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

Rezultatų perdavimas

Per dvylika savaičių nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos valstybės narės perduoda Eurostatui tyrimų rezultatus, nenurodydamos identifikavimo duomenų.

Atitinkantys tyrimo rodiklį „darbo užmokestis iš pagrindinės darbovietės“ duomenys gali būti persiunčiami Eurostatui per aštuoniolika mėnesių nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, kai šiai informacijai pateikti buvo naudojami administraciniai duomenys.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

---

⁴ OL L 77, 1998 3 14, p. 3. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2257/2003 (OL L 336, 2003 12 23, p. 6).